

كوردستان، يان جيهانى بى رۆجھكان

تامان شاكىر

كاتى رەمەزان ئىككى ھەزار ھات بۇ لام ، باسى لە نەھامەتى ژيانى خۇى كرد مىردەكەى ژنى بەسەر ھىنا بوو، چوار مندالى بەسەر دابە جىھىشتىبوو ، بۇ ئەوھى نانېك بۇ مندالەكانى بىكرېت، داواى يارمەتى كرد، منىش ھەموو ئەوانەى لە دەورو بەر بوون پېم وتن كەس بە 1000 دىنارى چاپى بريمەرىش ھاوكارى نەكرد، منىش دەمەويست پارەيەكى باشى بۇ كۆبكەمەوہ بۇ ئەوھى جەننىش بتوانى جل و بەرگ بۇ مندالەكانى بىكرېت، بۇيە تەلەفۆنم بۇ مامۇستا ملا بەشېر كرد وداوام لېكرد بەلكو بتوانى لە مسولمانەكانى مزگەوت پارەيەكى بۇ كۆبكاتەوہ دواتر مامۇستا لە گېرفانى خۇى 200 دۆلارى بۇ ناردبوو، جىگاي سوپاسە، زۆر جار گويمان لە كەسانى بەتەمەن دەبيت، دەلېن (سال بەسال خۇزگەم بە پار) ئەگەر 30 سال پېش ئەمرۆ بوايە. ئەم ژنە پېويستى بەوہ نەبوو بۇ پارووه نانېك، سەد شوين بگەرېت، دراوسىكانى نەياندەھىشت خۇى و مندالەكانى بە برسېەتى سەربىننەوہ.

جاران دراوسى وەك خزم وابوو گەرەو بچوكى و لېبووردەيى ھەبوو، خەلك متمانەى بە يەكتر ھەبوو، خەلك خاوەنى كلتور بوو، دراوسىكان كارى ھەرەوژيان بەيەكەوہ دەكرد،

كوپو كچى دراوسى بەيەكەوہ ھاورى بوون كەس دەستدرېژتى نەدەكردە سەر ئەوى تر

جۇرە خۇشەويستى و رېژىك لە نىواندا ھەبوو، كە ئەمرۆ كەس بە پارەش ناتوانى بېكرى.

داوى راپەرىن ستركتورى كۆمەلگەى كوردى بە تەواوى گۇراو خەلك ھەرھەمووى رووى لە مروقاھەتى وەرگىراو رووى لە پارەكرد و كەوتە بنیادنانى خانوويەك دوان سىيان ،

بوونى تەكەنەلۇژيايى سەردەم و خراپى بەكارھىنانى واىكرد كېشەكانى ناو كۆمەلگە ئەوہندى تر زەق بېنەوہو متمانە نەمىنى لە نىواندا، خانوہ خواستە ئەگەر تووشى كېشەيەك ھاتى كەس بە دەور تەوہ نامىنى، دەبيت خۇت بە تەنھا رووبەروى كېشەكانى ژيان بېتەوہ، ئەوہى تا دوينىش، دۇستى گيانى بەگيانى بوو ئەويش خۇى دەشارىتەوہ، كەچى لە كاتى ناسايى و بۇ موجدەلە ھەموو بەيەكترى دەلېن ھەر كارىك ئىشيك لە خزمەتداين ، ھەمووشمان دەزانين ئەو قسانە لە درۆيەك زياتر ھىچى تر نىيە.

مروقهكان خەرىكن بە رىگاي ناياسايى و ناناسايى دەيانەوى دەولەمەند بن، يەك قونيان ھەيە دوو ئۆتۆمبيل دەكړن ، خانوويەكيان ھەيە، دەيكەن بە سى و چوار ، بۇ مندالەكانيان دوا روژ دابىن دەكەن، بەلام بىر لە مندالانى كوردستان ناكەنەوہ، نازانن تاكە كەسنىك خۇشەيەكانى بەندە بە وانى ترەوہ ، ئەگەر دەورو بەر خۇش بەخت نەبيت چۇن مروقه دەتوانيت خۇش بەخت بيټ ، پياوانمان سويندى تەلاق بەدرۇ دەخۇن، لەسەر يەك دوو دىنار، ژانمان نامادەن لە پىناوى بەرژەوہندىك جەستەى خۇيان دەرخواردى گورگ بدن ، دكتۆرەكانمان بيئەوہى گوى بە پرەنسىيەكان و نەھىنيەكانى تاكە كەس بدن 4، 5 نەخۇش بەيەكەوہ دەبەنە ژوورەوہ، ئەمانەو گەليك شتى تريش، ھەمووى لە پىناوى پارەدا دەكرېت. لېرەدا پرسىيار گەليك سەرھەلەدات ، بۇچى و لە پىناوى چى؟ ئايا خەلكى ئىمە مردنيان بىرچۆتەوہ، ئايا بريارىيان داوہ بۇ ھەتا ھەتايە بژين، ئايا ويژدان بارى كردووہ لەم ولاتە ، يا ئەوہتە رۇحى مروقهكان مردوون و ھەست بە ژيان ناكەن و قەناعەتايان بەوہ نىيە كەھەيانە ، من پېم وايە ئەو مروقهى رۇحى زىندوو بيټ ناسوودەيە ، ئەو مروقهى ھەست بە ژيان بكات و ھۆشيار بيټ بزانيت ئىمە ميوانين لەم جىھانەدا و ھەركاتى بە جىمان ھىشت، رۆلى ئىمە تەواو دەبيت . بۇيە دەبيت ھەولى ئەو بەدين ناسوودەو نارام بژين بىر لە بەرژەوہندى گشتى و خۇشى كەسانى تر بکەينەوہ، ئەوہ گەورەترين خۇشەختى مروقهكانە. بوديەيەكان ئەوانەى كە ھەموو مالەكەيان بەكۆليانەوہيە لە پەرستگەكان دەژين ، خۇشەختن، پىيان وايە ژيانىك كە نەخۇشى و ھەژارى و پىرى و مردنى تيذا بيټ نابى مروقه لە بىرى ئەودا بيټ تەنھا بۇ خۇى بژيت و دەبيت بۇ كەسانى تريش بژيت ، نابى بىر لە رق و كىنەو ئىرەيى بكاتەوہ بۇ ئەوہى ژيانى ناسوودە بيټ .

زۆر كەس پىيان وايە ژيانى ئەورۇپىيەكان سارد و رەقە، لە راستيدا، ئەوان بە باشى لە ژيان گەيشتون و ھاوكارى خەلكى ھەژار و نامۆ و كەمدەرامەت دەكەن و تەنھا بۆ خۇيان ناژين ، سالانە بە سەدەھا كۆنسىرت دەكەن بۆ كۆكردنەوہى پارە بۆ ولاتانى ھەژار و كەم دەرامەت، گۆرانى بىژەكانى ئىمەش بە پارەى دەولەت دەبن بە گۆرانى بىژ ، سەدان رىكخراوى خىرخوازيان ھەيە، يارمەتى ئەفريقا و تووشبوانى نەخۆشى ئايدز دەدەن رىكخراوہكانى ئىمەش بە پارەى حكومەتيش ناتوانن ئەو كارە بكەن و پارەكەش لە نىوانى خۇيان دابەش دەكەن ، كەواتە لەوى رۇح نەمردووە و ژيان ھەيە ، لە ولاتى ئىمە پارە زىندووە و رۇحەكان مائىوايان لە ژيان كردووە.